door een staatswet te worden gedwongen tot „herhalingsonderwijs" (Applaus.)

Niet alleen toch toont gij metterdaad uw reeds verkregen kennis te willen onderhouden, maar ook te verrijken.

Uw speciale vakkennis, als goede leerjongens, door den meester zijn kunst af te zien, te vermeerderen.

Dus u voorbereidend, weet ge ook dat gij niet alleen God in uw hart en in de wereld van uw beroep, maar ook straks als huisvaders in het gezin, als burgers in den staat, als geloovigen in Christus Kerk hebt te dienen.

En krachtens het idealisme, dat u bezielt, wilt ge ook in deze levenskringen naar het volmaakte streven, naar wat voor God *goed* is.

Bij dit streven nu zijn twee dingen noodig, n.m. en *kennis en karakter*.

Kennis van Gods ordinantiën; van Zijne geboden in den ruimsten zin; kennis van wat God wil.

Een kennis, die gij kunt opdoen uit de Schrift en uit het leven.

Karakter als de vaste en voortdurende wil, om wat gij als goed kent ook te willen.

Weten wat gij wilt en willen wat gij weet.

En om nu deze twee dingen te verkrijgen is voor u juist van zoo uitnemend belang uw vereenigingsleven, met name zoo als het thans is ingericht.

Uwe onderlinge Bijbelbespreking, maar ook uw beoefening van de historie van ons vaderland; uw studie van de letterkunde, maar ook de inrichting van de maatschappij. Dit alles is meer dan aangename tijdpasseering.

Ik acht het ernstig werk.

Ook, dat ge kennis neemt van en meeleeft in de anti-revolutionaire politiek ligt zeker niet buiten uw bevoegdheid als toekomstige anti revolutionaire staatsburgers. Ja, dat ge èn voor de propaganda èn bij de stembus als „hulpkrachten" dienst doet is niet alleen een goede oefenschool, maar ook om het dadelijke voordeel dat het voor onze richting afwerpt, door heel de anti-revolutionaire partij te waardeeren. Zelfs het liberaal blad *de Nieuwe Rotterdamsche Courant* gaf ook u eenige dagen geleden wat het laatste betreft zulk een goed getuigenis, dat ik niet kan nalaten het op uw feestdag als feestgave over te brengen. In zijn No. van 5 Mei, schrijft dit voornaam orgaan der liberale partij: „De overwinning in 1901, door de kerkelijke coalitie bevochten, is voor een niet gering deel te danken aan de ijverige werkzaamheid van jeugdige propagandisten, van de „jonge garde' dezer partijen."

Meer nog.

In ditzelfde artikel, met het opschrift: „Jonge hulpkrachten", spreekt het blad zijn blijdschap uit „dat het er eindelijk toe komen zal, dat ook de jongelieden van liberalen huize meer dan tot heden daadwerkelijk blijk geven van belangstelling in de publieke zaak, een werkzaam aandeel nemen aan den politieken strijd."

Wie had dat kunnen denken, dat het doen van gereformeerde jongelingsvereenigingen nog eens zoo onverholen ten voorbeeld zou worden gesteld aan de jongelingen van liberalen huize! (Applaus.)

Zoo is het.

Terwijl de niet-christelijke jongelieden al meer het beeld vertoonen van de verflenste bloem, of van mannen bij wie in sport en lichaamsontwikkeling de hoogere geestelijke ontwikkeling onderging, zijn onze christelijke jongelingen nog frissche, jonge loten, die door een heilig ideaal bezield kunnen worden.

De Bondsdag te Zwolle, waar duizenden saam kwamen, leverde daarvan het sprekende bewijs.

Uit de Pers.

In de *Friesche Kerkbode* heeft Dr. Kuyper uit Makkum de vraag, of de kerk een huwelijk tusschen een lidmaat der gemeente en een ongedoopte mag bevestigen, in ontkennenden zin beantwoord. Volkomen terecht kon hij daarbij wijzen op het besluit der Dordtsche Synode in 1619 genomen, die de kerkelijke inzegening van zulke huwelijken verbood.

Thans worden in een volgend artikel de redenen opgegeven, waarop dit besluit der Dordtsche Synode berustte.

Doch nu rijst de vraag: heeft de Synode dit zoo maar besloten, zonder opgave van redenen. Is het slechts een kerkelijk besluit zonder meer, dat zoodanige huwelijken niet mogen ingezegend worden. Had de Synode op zichzelf genomen, en in het afgetrokkene gedacht, niet even goed een ander besluit, ja zelfs een tegenovergesteld besluit kunnen nemen? Alle deze vragen doen zich onwillekeurig voor aan een legelijk, die niet alleen vraagt *wat* is er besloten, maar ook *waarom* is het zóó en niet anders besloten.

Gelukkig behoeven we ten opzichte van deze zaak niet lang in het onzekere te verkeeren. Wij bezitten een stuk met breedvoerige opgave der redenen, waarom het eene ongeoorloofde zaak is een huwelijk met een ongedoopte »kerkelijk" te bevestigen.

Daar hebben de Zuid Hollandsche Kerken zorg voor gedragen. Hare provinciale Synode van 1606, in Gorinchem gehouden, besloot ste letten op de redenen, waarom dat men ongedoopte personen niet trouwen zal, ' alsook dat men de tegenredenen zou wederleggen, en voorts dat men deze redenen met de wederlegging der tegen redenen ter kennisse der Nationale Synode zou brengen, ten bate van alle Kerken.

De Dienaar des Woords van Dordrecht Johannes Becius, leest op de Synode van Delft, gehouden in het jaar 1618, zijn rapport over die redenen voor. De Notulen geven te lezen: »Op den 4en artickel der laetsten Synodi, van de ongerymtheyt van de bevestinge der huweliicken der gedoopte met ongedoopte *door Kerckendienaren*, syn de redenen, by D. Becium tot bewys van dien int brede gestelt, geleuen." En besloot dat een uittreksel van dat rapport ter kennisse van de Generale Synode gebracht zou worden. En de Dordtsche Synode heeft het met hare hooge goedkeuring bekrachtigd.

Dit stuk is door Voetius in zijn Pol Eccl. in zijn geheel opgenomen, en zoodoende gelukkig voor ons bewaard gebleven. Een vrije vertaling daar van laten wij hier volgen.

Over de bevestiging der huwelijken te sluiten met hen, die niet gedoopt zijn, noch ook den Doop ontvangen willen.

Het betaamt niet dat dergelijke huwelijken *in de Kerk* bevestigd worden. En wel omdat God in Zijn Woord zulks duidelijk en klaar verboden heeft. Want het huwelijk met een onheilige of met vreemdelingen van het Verbond — zooals toch alle verachters van den Doop zijn — is door God verboden. (Cf. Ps. 1 : 1; 2 Kron. 19 : 2 en 2 Cor. 6 : 14.) Aangezien het huwelijk een soort »verbond" is, in Maleachi 2 : 14 wordt gesproken van »de huisvrouw uws verbonds," en het zelfs de allernauwste banden tusschen menschen legt, zie Genesis 2 : 24 en Matth. 19 : 5, daarom mishaagt het huwelijksverbond met een onheilige aan God den Heere.

Juist deswege heeft God in Zijn wet het huwelijk met de onbesneden Heidenen uitdrukkelijk verboden gelijk te lezen is in Exod. 34 : 16 en Deut. 7 : 3, 4. Daar ligt in al zulke huwelijken een ernstig gevaar om af te hoereeren van den waren God, en om te gaan nahoereeren vreemde goden. De vaderen des Verbonds hadden daar een afschrik van, zie Gen. 24 : 3, Gen. 27 : 48 en Gen. 34 : 14. En zij die toch huwden buiten het Verbond hebben de vergelding der dwaling die daarbij behoorde, ontvangen. Gen. 6 : 2, 4 en 1 Kon. 11 : 1, 14. En dergelijke vrucht is ook heden ten dage van zoodanige huwelijken te verwachten. Hoe zouden zij hun kinderen in de kennisse en vreeze des Heeren kunnen opvoeden, waar zij zelven God niet vreezen. Wat is er anders dan verleiding te wachten! Het is daarom dat de Apostel uitdrukkelijk vermaant *alleen in den Heere te* huwen." 1 Cor. 7 : 39.

En nu moeten voor openbaar *onheiligen* gehouden worden allen, die niet in hun kindsheid gedoopt zijn, en groot geworden zijnde, niet gedoopt willen worden. Want de Doop is een algemeen teeken van het Verbond gemeengoed van alle bondelingen, noodzakelijk ter bevestiging van het Verbond, want *door den Doop als kenmerk* zijn de Christenen van de Joden, Heidenen en Turken onderscheiden. (Hand. 2 : 38 40; Gal. 3 : 17; Rom. 8 : 3 en 4; 1 Cor. 12 13; Ef. 5 : 26).

Het is juist deswege dat vanaf de tijden der Apostelen niemand als Christen erkend werd, tenzij hij gedoopt was. En wie, zoo uit de Joden als uit de Heidenen, Christen wilden worden, werden *terstond* gedoopt. (Hand 2 : 41; 8 38; 10 : 48; 15 en 33.) En daarentegen worden zij veroordeeld, die zich niet hebben willen laten doopen, evenmin als de Farizeën door Johannes, verwerpende den Raad Gods tegen zichzelven (Luc. 7 : 30)

Volgens den Apostel Paulus is de Doop voor de Besnijdenis in de plaats gekomen, Coloss. 2 : 11 en 12, gelijkerwijs nu de *onbesnedenen* geacht werden buiten het verbond der genade te staan, en zij bedreigd werden uit het midden van Gods volk te zullen worden weggedaan, evenzoo en niet anders moet over de *ongedoopten* geoordeeld worden. De Apostel Paulus zegt in Ef. 2. : 11 en 12, dat de *onbesnedenen* zijn vervreemd van het burgerschap Israëls, vreemdelingen van de Verbonden der beloften en zonder God in de wereld. Het is om die reden dat de Heere tot Jozua zegt, nadat het volk besneden was: Heden heb ik den smaad van Egypte van ulieden afgewenteld. (Jozua 5 : 9).

Waar de Doop voor de Besnijdenis in de plaats gekomen is, daar volgt voor den ongedoopte hetzelfde als voor den onbesnedene.

Het onbesneden zijn, beteekent volgens de Schrift »liggen onder den smaad van Egypte." En zoo nu moeten de ongedoopten, als zij volwassen zijn, terecht gehouden worden als liggende onder den smaad van Turken en Joden.

Het voegt derhalve allerminst dat *Christenen* een huwelijk sluiten met hen, die den Doop niet ontvangen willen. Want door zulke huwelijken komt eene vermenging tot stand tusschen Christenen en »Vreemdelingen van het Verbond," en zoodoende wordt het onderscheid weggenomen tusschen Christenen en de Heidenen, die buiten het verbond staan.

Aangezien het nu niet betaamt dat Christenen met zulke verachters van den Doop, die in den Doop het Verbond zelf verachten, huwen, zoo is het nog veel minder betamelijk dat zulk een huwelijk *kerkelijk* wordt ingezegend. Want bij het kerkelijk huwelijk heeft er eene aanroeping plaats van den Name Gods, en wordt eene zegening gegeven. Hoe kan men met eene goede conscientie en met vertrouwen op gebedsverhooring de Name Gods aanroepen dat Hij een, uitdrukkelijk in Zijn Woord verboden, huwelijk zal zegenen!

Hoe zal de Kerk een zegen afbidden voor hen, die onder den vloek liggen, en die naar Gods bevel uit Zijne gemeente gebannen moeten worden! Kortom, hoe zal men God kunnen bidden dat Hij de verachters van Zijn Verbond zegene »als medeerfgenamen van dat Verbond, dat God eertijds met hunne vaderen Abraham, Izak en Jakob heeft opgericht" (zie het gebed van het Huwelijksformulier), en bidden dat Hij ze »heilige kinderen" geve, waar zij openlijk zondigen en onheiligliik in hun huwelijk het Verbond Gods verachten!

Uit het hierboven gezegde blijkt dus, dat het niet geoorloofd is anderen dan gedoopten kerkelijk te trouwen met aanroeping van den Name des Heeren. Maar dat het kerkelijk huwelijk niet toegestaan kan worden, als een belijder van de ware religie zich in echt begeeft met een Verachter van Gods Verbond of van den Heiligen Doop. En nog veel minder kan kerkelijk ingezegend worden een huwelijk, waar beide trouwenden verachters van het Verbond of van den Heiligen Doop zijn.

Is dan het huwelijk op zichzelf genomen niet eerbaar onder allen, en het huwelijksbed onbevlekt? Hebr. 13 : 4. Is het huwelijk niet voor den val ingesteld? Is het huwelijk van Godswege niet bevolen aan allen, die de gave der onthouding niet bezitten, 1 Cor 7 : 9? Dat is alles volkomen waar, maar het is even zoo waar dat *den onreinen alle dingen onrein zijn*. (Tit. 1 : 15). En uit dit laatste volgt, dat het nuwelijk met onreinen en onheiligen verontreinigd wordt, want zij eerbiedigen de ordening Gods niet, noch de voornaamste doeleinden van het huwelijk, maar zij beoogen allen de botviering hunner wellusten.

En welke andere vruchten mag men van zoodanige huwelijken verwachten, dan dat het rijk der wereld daar dagelijks meerder heerschappij verkrijgt, door de verachting van het Verbond en van de Sacramenten, en dat het Christendom verbastert tot Heidendom!

Na deze positieve uiteenzetting volgt eene beantwoording van een 5-tal tegenwerpingen, die gemaakt zijn. Dit stuk voegen wij hier aan toe.

1e. *Tegenwerping:* Alhoewel ze nog niet gedoopt zijn, dan zijn ze toch mits ze kinderen van Christenen zijn, als bondelingen te beschouwen.

Antwoord: Zij kunnen niet als bondelingen beschouwd worden, omdat zij niet slechts het algemeene teeken des Verbods missen, maar zij verachten en minachten dat tevens. En zoo betoonen zij *feitelijk*, dat de Christelijke religie hun niet meer waard is dan de Heidensche of Turksche Superstitie.

2e. *Tegenwerping:* Er bestaat dan toch de mogelijkheid dat een niet gedoopte alsnog voor de Christelijke religie gewonnen worde. *Antwoord:* Er bestaat veel meer kans dat de geloovige echtgenoot ongeloovig zal worden, dan dat de ongeloovige geloovig zal worden. Zie Exod. 37 : 15, 16 en het voorbeeld van Salomo. 1 Kon. 11.

3e. *Tegenwerping:* Volgens 1 Cor. 7 14 is de ongeloovige man toch geheiligd door de geloovige vrouw. *Antwoord:* De Apostel spreekt hier niet van een huwelijk dat nog gesloten moet worden, maar van een huwelijk dat alreeds gesloten is tusschen twee ongeloovigen, waarvan de een *na* de huwelijkssluiting tot bekeering komt. Want van een huwelijk, dat gesloten staat te worden, geldt de absolute regel: *alleenlijk in den Heere*." 1 Cor. 7 : 39.

4e. *Tegenwerping:* Abraham nam toch voor zijn zoon een vrouw uit Heidensche familie (Josua 24 : 2). En ook Jakob nam twee vrouwen, dochters van zijn heidenschen oom Laban (Gen. 31: 19). *Antwoord:* Deze familie was niet zoo vervreemd van den waren godadienst als de andere Heidenen. Zij erkenden blijkbaar Jehova voor den waarachtigen en eenigen God, als te zien in Gen. 24 : 50 en 31 : 49, 53

5e. *Tegenwerping:* Uit deze gedragslijn moet dus volgen dat zij die ongedoopt zijn òf ongehuwd moeten blijven òf tegen hun wil tot den Doop gedwongen worden. *Antwoord:* Dat volgt geenszins, want men kan ook trouwen bij de Overheid volgens de burgerlijke wetten des lands. Het is aan de Overheid opgedragen hen, die zich niet vervoegen kunnen tot de kerkelijke vergaderingen in het stadshuis of gemeentehuis, burgerlijk te trouwen. Maar wel hebben wij aan de *gelovige* Overheid te verzoeken *1e.* dat zij het huwelijk van een geloovige met een die den Doop veracht, verhindere zooveel als in haar vermogen is. *2e.* dat bijaldien zij, n.l. de Overheid, zulke huwelijken niet verhinderen kan, dat zij dan (evenals wanneer twee ongeloovigen zich echtelijk wenschen te verbinden) geen formules of bedewenschen gebruiken, welke in de Kerken gebezigd worden, opdat niet de Name des Heeren ontheiligd worde bij de aanroeping van zulk een huwelijk, door Hem verboden.

De beantwoording van deze laatste objectie laten we voor wat ze is. We voegen hier slechts aan toe, dat ons te allen tijde helder voor oogen heeft te staan dat het *kerkelijk huwelijk* geheel op den grondslag van het Verbond staat, zooals ten duidelijkste uit het gebed van het formulier, ja uit het geheele Huwelijksformulier, blijkt.

Een huwelijk kan dus alleen dan kerkelijk worden ingezegend, als *beide* betrokkenen in deze zaak bondelingen zijn. Als een der beiden niet als bondeling te erkennen is, vervalt alle grond voor het kerkelijk huwelijk, en kan niet anders dan een burgerlijk huwelijk plaats vinden.

Men bedenke natuurlijk hierbij wel, dat de Gereformeerden nooit over iemands staat oordeelen. De intimis non indicat Ecclesia. Maar de Gereformeerde Kerk vroeg ten allen tijde naar uitwendige kenteekenen. En dan is het uitwendig kenteeken of men in kerkelijk opzicht met iemand al of niet als bondeling kan handelen, het merkteeken van den Heiligen Doop; zonder dat is ieder vervreemd van het burgerschap Israëls, en ten eenenmale incompetent voor een huwelijksbevestiging in de Kerk van Christus, die het Verbond als uitgangspunt neemt.

Practisch is deze vraag niet van zeer ingrijpend belang, want dergelijke huwelijken zullen in onzen kring altijd wel uitzonderingen blijven. Maar toch kan het geen kwaad, wanneer dergelijke vragen weer aan de orde komen, daarover het licht onzer oudere Synodes te laten schijnen.

Men gaat bij onze vaderen nooit te vergeefs in de leer.

Officieele Berichten.

Kort verslag van de Vergadering der classe Brielle, gehouden te Vlaardingen den 19en Mei 1904

1. De vergadering wordt op de gewone wijze door Ds. Kok geopend.

2. Uit de lastbrieven blijkt, dat alle kerken der classe wettig zijn vertegenwoordigd.

3. Ingekomen is een schrijven van Melissant, waarin wordt bericht, dat zich daar eene Geref. kerk heeft geïnstitueerd, die verzoekt in 't kerkverband met de Geref. kerken te worden opgenomen. Een tweetal broeders zijn door die kerk afgevaardigd, om een en ander toe te lichten, en zoo aan haar verzoek wordt voldaan, haar in de vergadering der classe te vertegenwoordigen.

Na bekomen inlichtingen van den Dienaar des Woords te Stellendam, en van Dep. classe voor niet ontkomen kerken, wordt deze aangelegenheid breedvoerig besproken, en besloten, de Geref. kerk van Melissant als zoodanig te erkennen, haar in het kerkverband op te nemen, en haren afgevaardigden zitting en keurstem te verleenen.

4. Als moderamen nemen zitting Ds. D. Greydanus als pr., Groote als ass., en Delfos als scriba.

5. De notulen der vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

6. Twee berichten, respect. van de classes Winschoten en Harderwijk, worden gelezen en voor kennisgeving aangenomen.

Aan Ooltgensplaat zal moreele steun worden verleend voor de plaatsing van eene geldleening ad *f* 1000.

8. Een vraag om inlichtingen aangaande de bedoeling van art. 27 D. K. wordt om verschillende redenen niet in behandeling genomen.

9 Op de vraag, of aan iemand, die vóór 3 jaar uit de gemeente vertrok als gecensureerd lid, op zijn aanvrage eene attestatie kan worden gegeven, wordt geantwoord, dat dit wèl kan, indien het getuigenis slechts naar waarheid zij, en loopt tot den tijd, dat de betrokken persoon de gemeente verliet.

10. Omtrent een tweetal tuchtzaken wordt advies gevraagd en gegeven.

11. In de pauze werd de vergadering in de gelegenheid gesteld het nieuwe kerkgebouw van kerk B te bezichtigen. De inrichting wordt algemeen geprezen, en den kerkeraad met die verbstering geluk gewenscht.

12. De acta van den tweeden beroepen Dienaar des Woords te Vlaardingen B, Ds. Meijnen, worden onderzocht en in orde bevonden.

13. Aan Melissant zal zooveel mogelijk dienst des Woords worden verleend, opdat die kerk onder den zegen des Heeren krachtiger worde en zich meer uitbreide.

14. Besloten wordt voortaan aan *Herautt, Bazuin* en *Hollands Kerkblad* een kort verslag van de handelingen der classe toe te zenden.

15. Tot afgevaardigden naar de Prov. Synode worden benoemd als primi: Ds. D. Sieders en Greijdanus, met de ouderlingen A. W. Schippers en N. H. Basoski, en als secundi: Ds. D. Drost en Mol, met de ouderlingen W. v. d. Linde en C. Bosloper.

16. De kerk van Ooltgensplaat zal de eerst volgende vergadering der classe bijeenroepen.

17. De vergadering wordt door Ds. Drost met dankgebed gesloten.

Namens de classe Brielle:
A. Delfos, *act.*

Buitenland.

Engeland. De Kensit kruistocht. De arbeid, door den boekhandelaar John Kensit begonnen, wordt door zijn zoon J. A. Kensit voortgezet. John Kensit protesteerde met woord en daad soms al te luidruchtig tegen het invoeren van Roomsche ceremoniën in de Anglicaansche kerk en viel als slachtoffer voor zijn ijver. Zijn zoon zet den kruistocht tegen het ritualisme, dat zich in de laatste zeventig jaren in de Engelsche staatskerk zoo onrustbarend heeft geopenbaard, voort.

Dezer dagen werd de jaarvergadering van de vereeniging, van welke de kruistocht tegen Roomsche ceremoniën uitgaat, in Exeter Hall te Londen gehouden. De heer J. A. Kensit zei bij die gelegenheid, dat Gods volk alles moest doen wat in zijn vermogen is, om zoowel het indringend sacerdotalisme als het rationalisme te wederstaan. Wel hebben de aartsbisschop van Canterbury en Engelands' eerste minister protestantsche redevoeringen gehouden, maar eene actie tegen het ritualisme werd niet op touw gezet, behalve het benoemen der koninklijke commissie, welke niets anders is dan een doekje voor het bloeden. Immers, de samenstelling dier commissie laat veel te wenschen over. Men vindt er niet één bealist protestantsch gezinden man in, maar wel zijn de bisschop van Oxford, die meer ultra-ritualisten in zijn diocese heeft, dan andere bisschoppen, voorts Dr. Gibson, de hoogkerkelijke vicar van Leeds, en sir Edward Clarke, een patroon van het ritualisme, er leden van. Een jaar geleden werd een krachtig optreden tegen het ritualisme beloofd, maar de bisschoppen hebben zich niet beijverd, het misleiden en het afnemen van de biecht weg te doen. Daar om was de uitnoodiging, om „vertrouwen te stellen in de bisschoppen", gelijk een verzoek aan de muis, om vertrouwen te stellen in de kat.

Verder sprak de heer Kensit over zijn jongste protest in de St. Pauls kerk, Londens Hoofdkerk. Ook hierin zet de zoon den arbeid zijns vaders voort, doordat hij, wanneer hij van ritualistische practijken in de Episcopaalsche godsdienstoefeningen, welke hij bijwoont, getuige is, hij luide daartegen protesteert, en aldus opzienbarend of schandaalverwekkend te werk gaat. Kensit Jr. deelde daarom zijn hoorders mede, dat hij beschuldigd was geweest, lawaai te hebben gemaakt (brawling), omdat hij een enkele opmerking gemaakt had. De Lord Majoor had hem daarom veroordeeld. De aldermen had dit vonnis bevestigd, maar de zaak zou nog voor de King's Bench komen.

De Wickliff-predikers bearbeidden 353 steden, hielden overal meetings en deelden boeken uit. Men hoopt weldra een opleidingshuis voor predikers te stichten.

Pogingen, die aangewend werden, om een einde te maken aan hun arbeid, misten hun doel. Te Barrow in Furnes werden de Wickliff predikers in de gevangenis gezet, doch wederom losgelaten, nadat eenige meetings waren gehouden, waarin verontwaardiging werd uitgesproken over hun gevangenschap.

De tegenstand trad nu en dan brutaal op. Te Leicester werd een van de predikers geslagen, dat hij roerloos op den grond lag. Zooveel aanvragen om hulp door Wickliff predikers komen in, dat het dubbel aantal van de tegenwoordige arbeiders handen vol werk zou hebben.

Een dier predikers, de heer Martin, meende te kunnen mededeelen, dat in dit jaar zeer vele mannen en vrouwen uit de duisternis van het bijgeloof waren verlost. Hij zeide ook, dat onder de argumenten, die men tegen hem gebezigd had, tomaten sinaasappelen, flesschen, roet, caiennepeper, houweelen en messen behoorden. Dezelfde spreker wees op den romaniseerenden invloed van „zusters" welke zooals te Richmond propaganda zoeken te maken. De spreker beschreef ook een „missie" van de Cowley Fathers te St. James.

In Engeland is een beweging ontstaan die den naam van Torrey Alexander missie ontvangen heeft. Zij is volgens ons op één lijn te stellen met die van Moody en Sankey, die voor een twintigtal jaren zooveel van zich deden spreken. De waarheden, welke deze evangeliepredikers brengen, kan men aldus saamvatten: de noodzakelijkheid der verzoening, de kracht der vrijmakende genade; de wezenlijkheid en persoonlijkheid van den Heiligen Geest, de vreeselijke gevaren waarin de zonde brengt, de ontaarding en het verderf buiten Christus, de zekerheid en ontzaglijkheid van het oordeel. Deze waarheden worden week in en week uit in de Gereformeerde kerken verkondigd, in verband met de leer van de souvereiniteit Gods. Doch de mannen van de Torrey Alexander Mission brengen ze in een land waar langzamerhand aan de eene zijde steeds meer gehecht wordt aan den vorm, en aan de andere zijde altijd weer de fundamenteele waarheden der Schrift geloochend worden. En daarom kan zulk eene missie gezegend werken.

Frankrijk. De Fransche regeering en de zending op Madagascar.

Tot hiertoe werd steeds door de opvolgende radicale Fransche regeeringen de gedragslijn gevolgd, dat men de Roomsche of clericale partij in Frankrijk zooveel mogelijk zocht te fnuiken, doch dat men haar in de koloniën zoo krachtig mogelijk trachtte te bevorderen. Men ging hierbij van de gedachte uit, dat het clericalisme wel de vijand was die in het moederland met alle middelen moest bestreden worden, maar dat men het noodig achtte dat de Roomsche missionairs in de koloniën door den staatsarm behoorden gesteund te worden; om die door middel van de Roomsche religie voor Frankrijk te winnen.

De tegenwoordige Fransche regeering, met den premier Combes aan het hoofd, heeft evenwel met die politiek gebroken. De strijd tegen de geestelijke orden heeft zij nu van het moederland ook in de Koloniën, overgebracht. Het gevolg van deze gewijzigde gedragslijn is, dat met name de Protestantsche zending op Madagascar in het gedrang komt. Er is in dit eiland een schoolregeling ingevoerd, waarbij van 1 Januari 1905 af aan alle zendingscholen alle ondersteuning vanwege den Staat zal ontnomen worden. Het zou nog niet zoo erg zijn, want de offervaardigheid der Christenen die zendelingen uit zenden, kan datgene wat de Staat onthoudt aanvullen. Het ergste is, dat mede bepaald is, dat op de bijzondere en zendingsscholen voortaan alleen leerlingen boven de veertien jaar mogen aangenomen worden. De Staat wil zelf in Godsdienstlooze scholen het opkomend geslacht laten onderwijzen; de Zendingscholen mogen alleen aanstaande missionairs en dienaars der Kerk opleiden.

Dat deze verandering van gedragslijn zeer ingrijpend is, blijkt uit het volgende: In 1903 werden van de 8000 leerlingen, die de scholen in Tananarivo, Madagascars hoofdstad, bezochten, 3800 in Roomsche en 3700 in Protestantsche zendingscholen onderwezen; slechts 800 jongens en meisjes bezochten de hoogere staatsscholen der stad. Nu zullen voortaan bijna alle kinderen de staatsscholen moeten bezoeken.

Er werken vijf Protestantsche zendinggenootschappen op Madagascar: een Fransch, een Noorweegsch en drie Engelsche. Zij hebben zich tot den Gouverneur gewend met verzoek, wijzigingen in het dekreet te brengen, dat hen in hun arbeid zoo belemmert, zoodat zij ook voortaan leerlingen op hunne scholen zullen mogen hebben die den leeftijd van veertien jaar overschreden hebben. De Gouverneur heeft hun echter slechts eenen milde toepassing, niet eene verandering der regeeringsdecreten toegezegd.

Men ziet hieruit hoe de Fransche regeering tegen de religie blijft woeden. Er wordt met kwistige hand wind gezaaid; men zal storm oogsten.

Gemengd nieuws.

In de Amerikaansche Gereformeerde kerken is de vraag aan de orde, of ook ouderlingen mogen medewerken bij het bevestigen van dienaren des Woords in hun ambt. Bij ons is dit geen vraag meer; wij houden het er toch voor dat geen Gereformeerde in Nederland zal durven beweren, dat bijv. Dr. Kuhlbrügge geen wettig predikant geweest is, omdat hij door ouderlingen te Elberfeld als predikant in eene Gereformeerde kerk bevestigd is. In Noord-Amerika is dit echter anders. Gelijk de *Kirchenzeitung*, orgaan der Duitsche Gereformeerde kerken in de Vereenigde Staten, mededeelt, heeft de predikant Röntgen in Cleveland zich gewend tot 57 predikanten van Duitsche en Engelsche Gereformeerde kerken van Cleveland met verzoek hun gevoelen te willen zeggen over de medewerking der ouderlingen bij de bevestiging van dienaren des Woords Hij kreeg hierop 45 antwoorden. Om der wille van de curiositeit, of liever om te doen zien hoe clericale denkbeelden in de Duitsche Gereformeerde kerken doordrongen, geven wij het volgende antwoord weder. Een der leeraren schreef: »Ik houd het er voor, dat de bevestiging uitsluitend aan de dienaars des Woords, als de hoogste stand onder de kerkelijke ambtsdragers, toebehoort. De prediking des Woords en de bediening der Sacramenten komt alleen, evenals het verrichten van alle Sacramenteele handelingen, aan het heilig priesterdom van Christus toe. De Gereformeerde kerk houdt, in overeenstemming met God zelven, den dienaar des Woords voor een man, die voor een bijzonder doel afgezonderd en tusschen God en het volk geplaatst is." Ons dunkt, dat de meest geavanceerde Ritualist der Episcopaalsche kerk dit antwoord niet verbeteren zou. Jammer dat zulk eene voorstelling door een voorganger eener Gereformeerde kerk gevonden wordt.

Winckel.

Voor Kinderen.

ONTHOUDEN.

Er zijn menschen die de kwade gewoonte hebben, allerlei dat ze onthouden moeten te vergeten, tot schade van hen zelf en van anderen. Klaagt iemand daarover, dan zeggen ze: „Ja ik ben, helaas, ook zoo kort van memorie" (d. i. geheugen). Dat is echter een ontschuldiging die heel weinig zegt en daarbij, als men diezelfde menschen eens zei dat ze kort van begrip of verstand waren, zouden ze waarschijnlijk boos worden.

Ook onder kinderen gaat het zoo. De een is zijn psalmvers „vergeten", juist als hij 't moet opzeggen, de ander heeft altijd de rivieren van Nederland gekend, maar is ze net kwijt als hij ze weten moet, enz.

De waarheid is, dat heel veel menschen en kinderen traag van geest zijn en liefst niet meer leeren en weten dan hoog noodig is, ja ook dat nog niet eens graag.

Er leefde, nu 280 jaar geleden te Oostwoude, een dorp tusschen Medemblik en Hoorn, een schoolmeester, die drie kinderen had. Alle drie waren ongelukkig, want zij waren blind geboren.

Dat was reeds droevig, doch er kwam na eenigen tijd nog iets bij dat het verergerde. Hun moeder namelijk, die nooit sterk van gezicht was geweest, voelde allengs haar oogen zwakker worden en eindelijk werd ook zij stekeblind. Denk er aan wat dit was voor den armen schoolmeester, de eenige uit het gezin die zien kon.

Toch verloren zij den moed niet; maar sterkten zich in den Heere hun God, die zij kenden en dienden.

Toen de kinderen wat grooter werden, gingen zij naar de school, waarin hun vader onderwijs gaf. Weldra bleek dat de twee knapen, Rieuwert en Pieter geheeten, bijzonder leergierig waren. Zij brachten het zoover dat, naar ons gemeld wordt, zij het geheele Nieuwe Testament uit het hoofd kenden. Al is daar nu maar de helft van waar, toch is 't sterk.

Maar meer nog.

Gelijk vele blinden, waren zij liefhebbers van de toonkunst. Zoo zongen ze dan vaak de psalmen Davids, van Datheen, alle uit het hoofd, gelijk ze ook alle kenden. Eveneens kenden zij — en er waren toen geen boeken met blindenschrift — den ganschen Catechismus uit het hoofd en evenzoo een boekske, het Kort Begrip der Christelijke Religie, (Godsdienst) geheeten.

Zoo gingen ze voort. Zekere Clemens Martens, vroeger predikant te Hoorn, had een boekje geschreven over de pestziekte. Dit schijnt veel ook door kinderen te zijn gelezen. Althans Rieuwert en Piet hoorden er van, en waren zoo verlangend te weten wat er in stond, dat zij hun schoolmakkers vroegen hun elken dag er iets uit voor te lezen. Na een poos kenden allebei het boekje van buiten.

Nu mag 't waar zijn, dat wijl de blinden minder afleiding hebben, 't geheugen bij hen scherp wordt, toch maken deze twee vrij wat zienden beschaamd, die b.v. geen psalmvers kunnen meezingen zonder er een boek bij te hebben. Het geheugen is een kostelijke gave Gods, maar groot en klein moet die besteden Hem tot eer.

AAN VRAGERS.

We hebben weder op enkele vragen te antwoorden, waarvan de eerste luidt:

Is het wel goed te zeggen: Een bereisd man, een bevaren matroos.

Men kan toch wel een land bereizen, een zee bevaren, maar geen menschen?

Dit laatste zegt onze lezer met recht. In dien zin genomen zou hoogstens een spin b.v. een man kunnen bereizen, door over de kleeren die hij draagt heen en weer te wandelen.

Toch zijn de uitdrukkingen bovengenoemd zeer zeker goed, als men er maar bij wil bedenken, dat ze *niet* komen van de werkwoorden *varen* of *reizen*.

Het zijn anders gezegd, geen verleden deelwoorden maar *bijv. naamwoorden*.

Deze nu werden oudtijds vaak gevormd door voor een werkwoord *be* te plaatsen en het woord dan den vorm van een verleden deelw. te geven, b.v.:

begaafd,
bebuisd,
bejaard,
belezen,
bereden,
bekend,
beleefd,
bewust.

Met een beleefd mensch is niet bedoeld iemand die iets beleefd heeft, evenmin als een beredene een is waarop men rijdt. Zoo ook met de andere.

Bereisd wil zeggen, de ervaring hebben die 't reizen ons kan aanbrengen. Een bevaren zeeman heeft door het varen een zekere kennis opgedaan, enz.

2. Hoe is te verstaan wat in Zach. 9 : 15 en 16 gezegd wordt van de slingersteenen en de gekroonde steenen?

In de voorafgaande verzen lezen wij hoe God Zijn volk weder zal oprichten, en het zegevierend zal doen optrekken tegen de vijandige wereldmacht. Hij zelf zal, als vroeger, met bliksem en storm tegen de vijanden strijden.

Dan lezen we:

„De Heere der heirscharen zal ze beschutten, en zij zullen eten, nadat zij de slingersteenen zullen ten onder gebracht hebben; zij zullen ook drinken, en een gedruisch maken als de wijn; en zij zullen vervuld worden gelijk het bekken, gelijk de hoeken des altaars. En de Heere hun God zal ze te dien dage behouden, als zijnde de kudde Zijns volks; want gekroonde steenen zullen in zijn land als een banier opgericht worden".